אבל הכא · תוקע לשיר מתעסק בעלמא הוה ולקמן בפרק בתרא (דף נב:) תנן המתעסק לא יצא · **אבל** נתכוון שומע ולא נתכוון משמיע היכי משכחת לה · *יצא הוה מי למימר כגון שלא נתכוון משמיע להוליא השומע דמשמע ליה כדדייק בסוף סוגיא משמיע לעצמו *דומיא דשומע לעצמו

אלמא [לא] בעי כוונה :

דקא מנבח נבוחי · פי' בקונטי' דהיו תוקע כשיעור תקיעה המפורש במשנתנו וקשיא דאם כן אפילו נתכוון נמי לא יצא ופירש ורלה לי מנבח נבוחי שאין מתכוין לתקוע שיעור תקיעה ותקע שיעור תקיעה ושמא כך רוצה לומר בקונטי' אי נמי כגון שפירש בקונטי' לקמן בפרק בתרא (דף נב:) מתעסק שהיה טופח בשופר ועולה לו בידו תקיעה :

ומנא תימרא דתקן · גבי זריקת דם תימה מאי אולמיה דהך מהתיא דהכן שעולה לדוכן ויש לומר דגבי כהן שמתכוין לבדק ולהוסיף יכול להיות שעובר אע"ג דלאו אמיה הוא אבל כאן אין מתכוין להוסיף ואיזו עושה אלא מחמת ספק אין לו לעבור אי לאו משום דחשיב זמניה אלא ודאי אמרינן דחשיב זמניה משום זמנין דאי מתרמי ליה בוכרא הדר מזה מינה והוא הדין גבי כהן מהאי טעמא ומ"מ הא דאמר בפ"ק (דף מז: ושם) למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין ותוקעין ומריעין כשהן עומדין כדי לערבב את השטן והא עבר משום בל תוסיף ועוד אמר בפרק בתרא (דף נד·) שלש תרועות נאמרו בר"ה שנים מדברי תורה ואחת מדברי סופרים ואיכא למאן דאמר ב' מדברי סופרים והשתא עבר משום בל תוסיף אע"ג דכבר עבר ואלו מכל מקום אי אתרמי ליה לבוכרא אחריבא הדר ומקע ועוד דאפי' לאו זמניה כיון דמתכוין לשם מצוה עובר משום בל תוסיף דמסיק רבא בסמוך לעבור שלא בזמנו בעי כוונה וי"ל כדפריש בפ"ק (דף מז: ושם) דלא שייך בל תוסיף בעשיית המצוה שתי פעמים וברכת ההנים נמי אפי' מברכין כמה פעמים לעבור אחד אין זה בל תוסיף אלא אם כן מוסיף ברכה אחת כגון יוסף (ה') עליכם ברכה (דברים ז) אי כיולא בה וכן אם נטל לולב כמה פעמים ביום אי אוכל בפסח כמה זיתים שלא מצה אין זה בל תוסיף וכל הניתנים במתנה אחת אם נתן כמה פעמים במקום אחד אין זה בל תוסיף אלא אם כן נתן במקום אחר וכן בהדס וערבה שבלולב אפילו נתן כמה הדסים וכמה ערבות בלולב אין זה בל תוסיף אפילו למ"ד נרוך אגד· אלא אם כן מוסיף מין אחר ומיהו תימה דלפי' זה אם היה נתן כמה תוקין בגילת וכמה פרשיות בתפלין בבית אחד לא היה עובר משום בל תוסיף ומבוכה אין להביא ראיה כאן מה שאין שובר בעשה ד' מחיצות אע"ג דאתרמיך אתיים בהלכתן ושלישית אפי' טפח דכל שכן כשעושה ד' מחיצות מפי עדיף דהוי תשבו כעין תדורו : **מתן** מרבע במתן אחת · כגון דם בכור שהוא מתן אחת בדם עולה ושלמים שהם שתי מתנות שהן מרבע ולא בדם חטאת שהן מרבע מתנות בד' קרנות דהוה למעלה מתנו הסקרא והני למתה : **לא** נאמר בל תוסיף אלא כשהוא בעצמו · והלכך כיון דיולא בחד למה נזקקנו ליתן מרבע ועוד מפי עדיף בחד מתרבע כמו שמפרש : **דלמא** קסבר רבי יהושע מצות עוברין אינן בזמנן · והישן בשמעון בסוכה יקלה לרבי יהושע דלעבור ולא בעי כוונה אלא אמר **רבא** לצאת לא בעי כוונה לעבור: בזמנו לא בעי כוונה *שלא בזמנו בעי כוונה, *אמר ליה ר' **זירא** לשמעיה

איכוון

אבל הבא °זכרון תרועה כתיב והאי מתעסק בעלמא הוא, קמ"ל, אלמא קסבר **רבא** מצות אין צריכות כוונה **אתיביה** היה קורא בתורה והגיע זמן המקרא אם כוון לבו יצא ואם לאו לא יצא מאי לאו כוון לבו לצאת, לא לקרות, **לקרות** הא קא קרי **אקורא** להגיה **ת"ש** היה עובר אחורי בית הכנסת או שהיה ביתו סמוך לבית הכנסת ושמע קול שופר או קול מגילה אם כוון לבו יצא ואם לאו לא יצא מאי לאו אם כוון לבו לצאת, לא, לשמוע, **לשמוע** והא שמע: **אלא** חמור בעלמא הוא **אתיביה** נתכוון: שומע ולא נתכוון משמיע, משמיע ולא נתכוון שומע לא יצא עד שיתכוון שומע ומשמיע בשלמא נתכוון משמיע ולא נתכוון שומע כסבור חמור בעלמא הוא אלא נתכוון שומע ולא נתכוון משמיע היכי משכחת לה לאו בתוקע לשיר: **דלמא** דקא מנבח נבוחי, **אל אביי** אלא מעתה הישן בשמעוני בסוכה יקלה **אמר** לו שאני אומר מצות אינו עובר עליהן אלא בזמנן **אתיב** רב שמן בר אבא מנין לכהן שעולה לדוכן שלא יאמר הואיל ונתנה לי תורה רשות לברך את ישראל אוסיף ברכה אחת משלי כגון אלהי אבותיכם יוסף עליכם °ה' אלהי אבותיכם יוסף עליכם °ה' °ל °לא **תוסיפו על הדבר** והא הכא כיון דבריך ליה עברה ליה זמניה וקתני דעבר: **הכא** במאי עסקינן בדלא סיים **אתיא** סיים **שיים** ברכה אחת **אתיא** סיים כל ברכותיו **שאני** הכא כיון **דאלו מתרמי ליה** **בוכרא אחרינא** הדר מברך, כוליה יומא זמניה הוא, ומנא תימרא דתנן *הניתנין במתנה אחת שנתערבו בניתנין מתנה אחת יצאו מתנה אחת, מתן ד' במתן ד' יצאו במתן ד', מתן ד' במתן אחת **ר"א** אומר יצאו במתן ד' **רבי יהושע** אומר היצאו במתן אחת, אמר לו **ר"א** הרי הוא עובר על בל תגרע אמר לו **ר' יהושע** הרי הוא עובר על בל תוסיף, א"ל **ר"א** לא נאמר בל תוסיף אלא *כשהוא בעצמו, אמר לו **ר' יהושע** לא נאמר בל תגרע אלא כשהוא בעצמו ועוד אמר רבי יהושע כשלא נתת עברת על בל תגרע **ולא עשית מעשה** ביד, בשנתת עברת על בל תוסיף, ועשית מעשה ביד **והא** הכא כיון דיהיב ליה מתנה מבכור עברה ליה לזמניה וקתני דעבר משום בל תוסיף לאו משום דאמרינן כיון **דאלו מתרמי ליה** **בוכרא אחרינא** הדר מזה מינה, בוליה יומא זמניה, [**ממא**] דלמא קסבר ר' יהושע מצות עובר עליהן אפי' שלא בזמנן **אע"ג** הכי קאמרינן-רב שמן בר אבא מ"ט שביק מתני' ומותיב מברייתא לותיב ממתניתין, מתניתין מ"ט לא מותיב כיון דאילו מתרמי ליה בוכרא אחרינא בעי מזה מינה, כוליה יומא זמניה הוא, ברייתא נמי כיון דאי מתרמי בוכרא אחרינא הדר מברך, כוליה יומא זמניה **ורב שמן בר אבא** **לחם** לא סגי דלא *יהיב **הכא** אי בעי מברך אי בעי לא מברך **רבא** אמר לצאת לא בעי כוונה, לעבור בעי כוונה, והא מתן דמים לרבי יהושע דלעבור ולא בעי כוונה: אלא אמר **רבא** לצאת לא בעי כוונה, לעבור: בזמנו לא בעי כוונה *שלא בזמנו בעי כוונה, *אמר ליה ר' **זירא** לשמעיה

איכוון

בתפלין בבית אחד לא היה עובר משום בל תוסיף ומבוכה אין להביא ראיה כאן מה שאין שובר בעשה ד' מחיצות אע"ג דאתרמיך אתיים בהלכתן ושלישית אפי' טפח דכל שכן כשעושה ד' מחיצות מפי עדיף דהוי תשבו כעין תדורו : **מתן** מרבע במתן אחת · כגון דם בכור שהוא מתן אחת בדם עולה ושלמים שהם שתי מתנות שהן מרבע ולא בדם חטאת שהן מרבע מתנות בד' קרנות דהוה למעלה מתנו הסקרא והני למתה : **לא** נאמר בל תגרע אלא, כשהוא בעצמו · והלכך כיון דיולא מרבע ועוד מפי עדיף בחד מתרבע כמו שמפרש : **דלמא** קסבר רבי יהושע מצות עוברין אינן בזמנן · והישן בשמעוני בסוכה יקלה לרבי יהושע דלעבור ולא בעי כוונה אלא אמר **רבא** לצאת לא בעי כוונה לעבור: בזמנו לא בעי כוונה *שלא בזמנו בעי כוונה, *אמר ליה ר' **זירא** לשמעיה

איכוון

[לקמן נב:]

מתן דמים לרבי יהושע דלעבור ולא בעי כוונה אלא אמר **רבא** לצאת לא בעי כוונה לעבור: בזמנו לא בעי כוונה *שלא בזמנו בעי כוונה, *אמר ליה ר' **זירא** לשמעיה

איכוון

[לקמן נב:]

לא נאמר בל תגרע אלא, כשהוא בעצמו · והלכך כיון דיולא מרבע ועוד מפי עדיף בחד מתרבע כמו שמפרש : **דלמא** קסבר רבי יהושע מצות עוברין אינן בזמנן · והישן בשמעוני בסוכה יקלה